

Arbowet

In de Arbowet is opgenomen dat de werkgever de medewerker voorlicht over een arbeidsrisico, hem instrueert hoe met dit arbeidsrisico om te gaan. En vervolgens toezicht houdt op een veilige of gezonde uitvoering van het werk door de werknemer. Het doel van het toezicht houden is het beïnvloeden van de gedragscomponent. Toezicht houden kent een positieve als een negatieve benadering; positief om de gewenste werkkuitvoering te stimuleren en negatief om het ongewenste gedrag te corrigeren.

Voorwaarden

Toezicht houden kan pas plaats vinden als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- alle technische en organisatorische voorwaarden voor de gewenste werkkuitvoering zijn aanwezig
- de gewenste werkkuitvoering staat beschreven bijvoorbeeld in een chauffeurshandboek of werkinstructie
- de werknemer is voorgelicht over het arbeidsrisico; oorzaak en gevolg
- de werknemer is geïnstrueerd over de gewenste werkkuitvoering.

De werkgever houdt zelf toezicht of delegeert dit naar een leidinggevende. De toezichthouder heeft tijd en instrumenten nodig voor de uitvoering, geeft zelf in ieder geval het goede voorbeeld en weet de juiste toon te vinden om de werknemers te stimuleren tot de juiste werkkuitvoering.

Vormen

Er zijn diverse manieren om toezicht te houden, o.a.:

- observatie van de werkkuitvoering bijvoorbeeld door middel van een rondgang
- werkinspectie bijvoorbeeld aan de hand van een checklist
- bespreking in een werkoverleg/toolboxmeeting
- maken van foto's van praktijksituaties en deze bespreken op een werkoverleg
- gewenst gedrag onderwerp maken van functionerings- en/of beoordelingsgesprekken
- registratie van uitgifte Persoonlijke Beschermingsmiddelen
- klantevaluaties
- schades
- checklists

Volgens de Arbowet moet het toezicht houden aantoonbaar zijn, dus verslaglegging is essentieel. De frequentie van toezicht houden wordt bepaald door de mate van veiligheid door de gewenste werkkuitvoering. Indien men een gedragsverandering wilt doorvoeren, kan er vaker toezicht gehouden worden met name om het gewenste bedrag te belonen.

Maatregelen

Indien een werknemer zich niet aan de gewenste werkkuitvoering houdt en dus de veiligheid van zichzelf of anderen in gevaar brengt, wordt hij daarop aangesproken. Blijft de werknemer de ongewenste werkkuitvoering vertonen dan kan er een sanctie plaats vinden. Deze kan variëren van een aantekening in het personeelsdossier tot ontslag. Van te voren dient vast gelegd te zijn wanneer een boete of ontslag volgt en dit dient bij de werknemers bekend te zijn. De sanctie dient in verhouding te staan tot het gevaar wat ontstaat voor de werknemer zelf en anderen bij het niet naleven van de werkinstructie.

Voorbeelden

In het magazijn zijn veiligheidsschoenen verplicht. Bij de ingang van het magazijn hangt een bord waarop dit staat en het is ook opgenomen in het handboek. Elke medewerker heeft veiligheidsschoenen en weet waarvoor ze dienen. Toezicht houden is in dit geval makkelijk; het is zichtbaar en de medewerker is direct aan te spreken als hij ze niet draagt. Nagegaan wordt of er een dringende reden is dat hij ze niet draagt. Het gevaar bij het niet naleven van de voorschriften is voor de medewerker laag. Er is geen gevaar voor derden.

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is een ADR uitrusting in de wagen verplicht. Het is de taak van de chauffeur om deze te controleren. Dit staat in de werkvoorschriften. Vorm van toezicht houden? Tijdens het onderhoud in de werkplaats worden steekproefsgewijs de ADR uitrustingen gecontroleerd en de betreffende chauffeur aangesproken als deze niet in orde zijn. Het gevaar voor de chauffeur en derden bij het niet naleven van de voorschriften is bij calamiteiten hoog.

Het vervoer van brandbare stoffen is aan diverse regels gebonden. Deze staan in de werkvoorschriften. Aangekondigd en niet aangekondigd voert de leidinggevende een werkinspectie uit. Hij gaat na of de chauffeur voldoet aan alle voorschriften. Het gevaar voor de chauffeur en derden bij het niet naleven van de voorschriften is hoog.

De chauffeur dient bij het betreden en verlaten van het bovendeck van de cartransporter de trap te gebruiken. Op de laadterreinen, bijvoorbeeld in de havens, is dit zichtbaar en kan de chauffeur direct aangesproken worden. Of bijvoorbeeld steekproefsgewijs foto's maken en deze op het werkoverleg bespreken. Of als onderdeel van de check van het materieel, werkuitvoering en persoonlijke beschermingsmiddelen. Op de meeste loslocaties zal het voor de werkgever/leidinggevende niet zichtbaar zijn. Wat dan wel? Opnemen in werkoverleggen, in individuele gesprekken e.d. Het gevaar voor de chauffeur is matig. Er is geen gevaar voor derden.